

The logo for AeQui features the text 'AeQui' in a purple, sans-serif font. A light blue, hand-drawn style line loops around the letters, starting from the top left of the 'A', passing under the 'e' and 'Q', and ending at the top right of the 'i'.

Vlindersingel 220

NL-3544 VM Utrecht

+31 30 87 820 87

www.AeQui.nl

info@AeQui.nl

Lectoraat Muziek
Conservatorium van Amsterdam
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

*Verslag van de visitatie op
7 november 2018*

Utrecht

Februari 2019

www.AeQui.nl

Evaluatiebureau voor het hoger onderwijs

Colofon

Conservatorium van Amsterdam

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
Oosterdokskade 151
1011 DL Amsterdam

Onderzoekseenheid: Lectoraat Muziek
Locatie: Amsterdam

Visitatiecommissie

Raoul van Aalst, voorzitter
Peter Peters, deskundige
Kevin Voets, deskundige
Jesseka Batteau, secretaris

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van
AeQui VBI
Vlindersingel 220
3544 VM Utrecht
www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
1. Onderzoeksprofiel en onderzoeksprogramma	8
2. Organisatie	11
3. Standaard voor onderzoek.....	14
4. Impact van het onderzoek.....	17
5. Kwaliteitszorg	19
Bijlagen	21
Bijlage 1 Visitatiecommissie	22
Bijlage 2 Programma visitatie	23
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	24

Conclusies en aanbevelingen

Op 7 november 2018 is de onderzoeksgroep Muziek van de Conservatorium van Amsterdam, onderdeel van Amsterdam Hogeschool voor de Kunsten, gevisiteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie is **goed**.

Onderzoeksprofiel en -programma

De commissie stelt vast dat het lectoraat Muziek een scherpe, genuanceerde en breed gedragen visie heeft op praktijkgericht onderzoek binnen het domein van de muziek. Deze visie sluit aan bij de missie van CvA om op te leiden voor de top van het muzikale werkveld en is vertaald in een ambitieus onderzoeksprogramma dat volgens de commissie relevant en vernieuwend is, met name als het gaat om de verbinding tussen verschillende vormen van onderzoek (artistiek, ontwerpend, wetenschappelijk) binnen het domein van de muziek. Ook prijst de commissie de sterke oriëntatie op het onderwijs. De commissie ziet mogelijkheden om, met oog op de toekomst, meer aandacht te besteden aan maatschappelijke ontwikkelingen en het veranderen van de beroepenveld.

De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie het onderzoeksprofiel en het onderzoeksprogramma als **goed**.

Organisatie

De commissie heeft veel bewondering voor wat de onderzoekers van het lectoraat Muziek met relatief weinig mankracht en middelen hebben weten te realiseren in de afgelopen jaren. Dankzij zorgvuldige keuzes, strategische samenwerkingsverbanden met partners in het muziekdomein en daarbuiten en de verbinding met het onderwijs is het lectoraat in staat om relevante en uitdagende onderzoeksprojecten uit te voeren. De commissie prijst de gezamenlijkheid van de onderzoekseenheid en de sterke betrokkenheid op het onderwijs. Daarmee is het in vergelijking met lectoraten aan andere hogescholen uniek, aldus de visitatiecommissie. De commissie onderschrijft het voornemen van het lectoraat om meer in te gaan zetten op het verwerven van subsidies via de 2e en 3e geldstromen.

De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de wijze waarop de eenheid is georganiseerd, de inzet van mensen en middelen en de interne en externe samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties, als **goed**.

Geëxpliciteerde standaard voor onderzoek

De commissie heeft kunnen vaststellen dat de onderzoeksprojecten van het lectoraat tegemoetkomen aan de eisen die binnen het kennisdomein en het vakgebied gelden. De kwaliteit van de verschillende soorten onderzoeksprojecten, of deze nu artistiek, ontwerpend of wetenschappelijk zijn (of een combinatie daarvan) wordt vanuit verschillende invalshoeken gevalideerd, mede door de inbedding in een professionele (onderwijs)omgeving waarin hoge standaarden gelden en de samenwerkingsverbanden met universiteiten en professionele partners in het beroepenveld. Publicaties en boekcontracten bij toonaangevende uitgeverijen en in gerenommeerde tijdschriften bewijzen dat het onderzoek aan de hoogste standaarden voldoet. De commissie is onder de indruk van de kwaliteit van de onderzoeksprojecten en kwalificeert deze als uitstekende *best practices* die aansluiten bij de ambities van het lectoraat om praktijkgericht en wetenschappelijk onderzoek op een vernieuwende manier met elkaar te verbinden. De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie de mate waarin de onderzoeksprocessen in overeenstemming is met de geëxpliciteerde standaard, als **goed**.

Impact van het onderzoek

De commissie stelt vast dat door de kwaliteit en aard van de verschillende onderzoeksprojecten het lectoraat in staat is om op vernieuwende en relevante wijze bij te dragen aan het muziekdomein in al haar facetten. Kennis en inzichten uit onderzoek vloeien terug naar het onderwijs aan

het CvA, leiden tot hooggewaardeerde producten en praktijken voor het beroepenveld en resulteren in wetenschappelijke publicaties bij internationaal gerenommeerde uitgeverijen en tijdschriften. De commissie prijst de wijze waarop het lectoraat erin slaagt bruggen te slaan tussen de beroepspraktijk, onderzoek en andere vormen van kennisverwerving binnen het muziekdomein, en daarmee verschillende 'communities of practice' met haar onderzoeksprogramma weet te bereiken. De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie de impact van het onderzoek als **goed**.

Kwaliteitszorg

De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderzoekseenheid aan deze standaard **vol-doet**.

De commissie stelt vast dat de onderzoekseenheid op systematische wijze haar onderzoeksprocessen en resultaten evalueert, dankzij jaarlijks terugkerende gesprekken met de directie en het CvB. De commissie constateert dat de kwaliteitszorg op een zorgvuldige wijze wordt uitge-

voerd, maar denkt dat de onderzoekseenheid baat zou hebben bij een meer planmatige en kwantitatieve explicitering van haar ambities.

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst geeft de commissie volgende suggesties ter overweging:

- De commissie zou de onderzoekseenheid willen uitdagen om haar visie op de maatschappelijke ontwikkelingen en het veranderende beroepenveld verder uit te werken met oog op de toekomst van het muziekvak.
- De commissie zou de onderzoekseenheid willen stimuleren om haar onderzoeksprogramma voor de komende jaren meer planmatig uit te werken en haar doelen ook kwantitatief te expliciteren.
- Tot slot denkt de commissie dat meer samenwerking met andere AHK-lectoraten de onderzoekseenheid ten goede kan komen, zowel als het gaat om de formulering van een strategische visie op maatschappelijke ontwikkelingen in het kunst- en muziekdomein, als om het verwerven van meer middelen uit 2^e en 3^e geldstromen.

Namens de voltallige visitatiecommissie,
Utrecht, februari 2019

drs. Raoul van Aalst
Voorzitter

dr. Jesseka Batteau
Secretaris

Inleiding

Het Conservatorium van Amsterdam (CvA) maakt onderdeel uit van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (AHK), samen met de Academie voor Theater en Dans, de Breitner Academie, de Nederlandse Filmacademie, de Reinwardt Academie en de Academie van Bouwkunst. Het CvA biedt bachelor- en masteropleidingen aan in een groot aantal muziekdisciplines, heeft een docentenopleiding en een opleiding voor jong talent. Naast het verzorgen van onderwijs, is het stimuleren en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek een kerntaak van de AHK en haar academies. De lectoraten van de AHK vervullen daarin een belangrijke rol. Dit evaluatierapport is geschreven naar aanleiding van de evaluatie van de lectoraat Muziek van het CvA op 7 november jl.

Visie onderzoek AHK

Voor de AHK is onderzoek een belangrijk instrument in het excellent opleiden van studenten als toekomstige kunstenaars. De AHK streeft ernaar onderzoek nadrukkelijk in dienst te laten staan van onderwijs en vakontwikkeling. Zoals in haar beleidsdocumenten staat beschreven moet onderzoek aan de AHK bijdragen aan:

- de ontwikkeling van studenten, docenten en het onderwijs;
- de profilering van een faculteit en aan de afstemming van het onderwijs op de ontwikkelingen in de beroepspraktijk;
- de ontwikkeling van het kunstenveld;
- de versterking van de verbindingen tussen individuen, de opleidingen en de AHK als geheel met het werkveld, met andere instellingen voor hoger onderwijs en met de omgeving.

Deze doelstellingen vormen het uitgangspunt van de onderzoeksprogramma's van de acht lectoraten van de AHK: kunsteducatie, DAS Research, film, cultureel erfgoed, architectuur, stedenbouw, landschapsarchitectuur en muziek.

De AHK voert daarnaast een actief promotiebeleid. Docenten kunnen via vouchers tijdelijk uitbreiding van hun aanstelling of vrijstelling van onderwijsuren krijgen om te kunnen promoveren.

Het Conservatorium van Amsterdam

Het CvA biedt opleidingen aan in uiteenlopende muziekdisciplines en heeft op dit moment een internationale studentenpopulatie van circa 1200. De CvA profileert zich als een conservato-

rium dat opleidt voor het internationale topsegment van het muzikale werkveld. Haar missie, 'excellent opleiden', is sturend voor de manier waarop studenten worden geselecteerd, de inrichting van het onderwijs, de kwaliteit van de docenten en de vele samenwerkingsverbanden in het (inter)nationale muzikale domein en daarbuiten.

Het CvA wil studenten opleiden die niet alleen muzikaal excelleren, maar die ook op kritische wijze kunnen bijdragen aan het beroep, en het kennisdomein van de muziek, en dus richting kunnen geven aan de ontwikkeling van het werkveld. Om studenten daartoe te stimuleren en te bekwamen is een individueel onderzoeksproject opgenomen in de masteropleiding. Met de introductie van dit onderzoekstraject in de masteropleiding is de ontwikkeling van praktijkgericht onderzoek binnen het CvA begonnen.

De onderzoekseenheid

Sinds 2009 heeft het conservatorium een lector Muziek. Deze aanstelling op academie-niveau (voorheen opereerden lectoren vanuit het centraal bureau) was ingegeven door de wens van het College van Bestuur van de AHK om onderzoek nadrukkelijker met het onderwijs te verbinden. De onderzoekseenheid Muziek wil in lijn met deze ambitie bijdragen aan een onderwijsomgeving waarin talenten zich tot het hoogste niveau in hun discipline kunnen ontwikkelen en waarin hun artistieke en intellectuele nieuwsgierigheid worden gestimuleerd. De lector Muziek initieert en coördineert onderzoeksprojecten- en activiteiten en is daarnaast studieleider van de

afdeling Compositie, Directie en Muziektheorie van het CvA. Tevens is hij manager van het masteronderzoek en samensteller van het keuzeprogramma in de master. De lector heeft een eigen budget voor onderzoeksactiviteiten, congressen en symposia.

Naast de lector behoren twee docent-onderzoekers tot het kernteam van het lectoraat. Eén onderzoeker is sinds 2007 (namens en gefinancierd door de CvA) aangesteld als hoogleraar Jazz en Geïmproviseerde Muziek aan de Universiteit Amsterdam. Een tweede onderzoeker, docent Muziektheorie en vakgroepsvoorzitter Theorie- en Geschiedenisvakken aan het CvA, heeft sinds 2013 een onderzoeksaanstelling op het gebied van de muziekgeschiedenis en -wetenschap bij de onderzoeksgroep Muziekwetenschap van de Universiteit Utrecht. Beide docent-onderzoekers zijn werkzaam binnen de master van het conservatorium. Daarnaast maken ook andere docenten en alumni die onderzoek uitvoeren (bijvoorbeeld in het kader van een promotietraject of de voorbereiding van een publicatie) onderdeel uit van de onderzoekseenheid.

De onderzoekseenheid heeft haar activiteiten ondergebracht in vier onderzoekslijnen:

1. Bouwstenen conservatoriumcurriculum
2. (Jazz)receptie, kritiek en identity
3. Performatieve relaties kunst/onderzoek
4. Nieuwe muzikale technologie

De visitatie

De AHK heeft aan AeQui VBI opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de onderzoeksgroep een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de onderzoeksgroep heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden. De visitatie heeft op 7 november 2018 plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; aan het einde van de visitatie is de onderzoeksgroep in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie.

Deze rapportage is in december 2018 in concept toegestuurd aan de onderzoeksgroep; de reacties zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

1. Onderzoekprofiel en onderzoeksprogramma

Standaard 1: De onderzoekseenheid heeft een relevant, ambitieus en uitdagend onderzoeksprofiel en een onderzoeksprogramma met bijbehorende doelen die zijn geoperationaliseerd in een aantal indicatoren.

De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie deze standaard als **goed**. Zij stelt vast dat het lectoraat Muziek een scherpe, genuanceerde en breed gedragen visie heeft op praktijkgericht onderzoek binnen het domein van de muziek. Deze visie sluit aan bij de missie van CvA om op te leiden voor de top van het muzikale werkveld en is vertaald in een ambitieus onderzoeksprogramma dat volgens de commissie relevant en vernieuwend is, met name als het gaat om de verbinding tussen verschillende vormen van onderzoek (artistiek, ontwerpend, wetenschappelijk) binnen het domein van de muziek. Ook prijst de commissie de sterke oriëntatie op het onderwijs. De commissie ziet mogelijkheden om, met oog op de toekomst, meer aandacht te besteden aan maatschappelijke ontwikkelingen en het veranderende beroepenveld.

Bevindingen

Het lectoraat Muziek van het Conservatorium van Amsterdam sluit met haar profiel en doelen aan bij de overkoepelende missie van de AHK om studenten excellent op te leiden zodat zij als toekomstige kunstenaars een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van hun beroep en vakgebied. Evenzo ziet het lectoraat het als haar taak bij te dragen aan een onderwijsomgeving waarin talenten zich tot het hoogste niveau in hun discipline kunnen ontwikkelen, en waarin de artistieke en intellectuele nieuwsgierigheid gestimuleerd wordt. Dit houdt in dat het lectoraat medeverantwoordelijk is voor een uitdagend onderwijsprogramma, adequate onderzoekstraining biedt voor studenten, masterstudenten ondersteunt bij de verdere verdieping/ verbreding van hun onderzoek na hun studie, docenten ondersteunt bij de ontwikkeling en uitvoering van onderzoek en onderzoek uitvoert in samenwerking met wetenschappelijke partners en werkveld-organisaties.

Het lectoraat heeft vier onderzoekslijnen geformuleerd:

1. Bouwstenen van het curriculum;
2. (Jazz)receptie kritiek en identiteit;
3. Performatieve relaties kunst/onderzoek;
4. Nieuwe muzikale technologie.

Deze onderzoekslijnen staan ten dienste van de opdrachten die het lectoraat voor zichzelf heeft geformuleerd:

- een verbinding tot stand brengen tussen het praktijkgerichte en artistieke onderzoek van professionele musici en het (muziek)wetenschappelijk onderzoek;
- de kennisdisseminatie vanuit de muziekpraktijk bevorderen;
- voorzien in een fundamentele gedachtenvorming over het conservatoriumcurriculum, resulterend in projecten voor het testen van mogelijke interventies of in de ontwikkeling van nieuw onderwijsmateriaal;
- bijdragen aan een bezinning op het conservatorium als sociaal en cultureel instituut.

Onderzoekslijn 1 (Bouwstenen van het curriculum) is gericht op de verbetering en ontwikkeling van het onderwijsprogramma en draagt bij aan de gedachtenuitwisseling over het conservatorium als instituut. Daartoe behoort onder meer een groot interdisciplinair project 'Training for Excellence) waarin effectieve oefenmethoden voor sporters, musici en dansers worden ontwikkeld en toegepast. Onderzoekslijn 2 ((Jazz)receptie, kritiek en identiteit) richt zich op de historisch-culturele rol van jazz en de implicaties daarvan voor de altijd weer veranderende contexten waarin muziek wordt beoefend en

betekenis krijgt. Onderzoekslijn 3 (Performatieve relaties kunst/onderzoek) streeft ernaar een dialoog tot stand te brengen tussen artistiek en academisch muziekonderzoek. In een aantal projecten worden deze twee onderzoeksparadigma's met elkaar verbonden met als doel bij te dragen aan zowel de concrete muziekpraktijk als aan het kennisdomein van de muziek. Onderzoekslijn 4 (Toepassingen van muzikale technologie) omvat artistiek-technologisch onderzoek binnen de context van de (live-)elektronische muziekpraktijk. Binnen deze onderzoekslijn wordt er geëxperimenteerd met nieuwe manieren van musiceren en staat de interactie tussen musici, muziekinstrumenten en elektronische apparatuur in vaak multidisciplinaire settings centraal.

In lijn met de missie van de AHK maakt het lectoraat binnen de vier onderzoekslijnen gebruik van veel verschillende soorten samenwerkingsverbanden, zowel intern, binnen het conservatorium en de AHK, als daarbuiten, met universiteiten en andere conservatoria en hogescholen. Naar aanleiding van aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie om de raakvlakken tussen de AHK-lectoraten meer te expliciteren, is er meer overleg gekomen tussen de lectoraten, vandaaruit is ook een samenwerking ontstaan met het lectoraat Kunsteducatie voor een gezamenlijke college-cyclus over onderzoek.

Het lectoraat hanteert concrete indicatoren om jaarlijks de realisatie van haar missie en doelen te toetsen. Daartoe behoren:

- publicaties in (academische) vaktijdschriften en/of bij relevante uitgevers; onderzoeks-presentaties in de vorm van congres- en symposiumbijdragen, workshops en masterclasses. Ook promoties maken hier deel van uit;
- aantoonbare receptie en/of doorwerking van het onderzoek in de muziekpraktijk, het muziek(vak)onderwijs en de wetenschap;
- onderzoekssamenwerkingen met wetenschappelijke partners en werkveldorganisaties;
- studieresultaten en afstudeerprofielen van masterstudenten;
- activiteiten van alumni.

De onderzoekslijnen zijn richtinggevend als het gaat om ambities voor de toekomst van het lectoraat. Er lopen op dit moment een heel aantal onderzoeksprojecten, variërend in omvang en duur, die al relevante en concrete resultaten hebben opgeleverd en die naar verwachting in de komende jaren tot meer publicaties en andere vormen van doorwerking zullen leiden. Ook staan er nieuwe projecten gepland voor de komende jaren, passend binnen de uitgezette lijnen. Een belangrijke wens van het lectoraat is om in de toekomst de inzichten verworven binnen de onderzoekslijn 4 (over muzikale technologie) te benutten om een Research & Development afdeling aan het CvA te ontwikkelen die een rol kan spelen bij innovatieve processen in andere domeinen in de samenleving (zoals de zorg, revalidatie en het onderwijs).

Overwegingen

Op basis van de bestudeerde documentatie en de gesprekken die de visitatiecommissie voerde stelt zij vast dat het lectoraat een zeer genuanceerde visie op onderzoek heeft en daaruit voortvloeiend een ambitieus en veelzijdig onderzoeksprogramma heeft neergezet waarin thema's en onderwerpen worden onderzocht die van grote relevantie zijn voor het muziekvak, het muziekonderwijs en het kennisdomein van de muziek. De commissie is zeer positief over de scherpe positionering van het lectoraat, die aansluit bij de internationale oriëntatie van het CvA en haar missie om op te leiden voor de top van het muzikale werkveld. Het lectoraat maakt daarbij weloverwogen keuzes voor bepaalde methodieken en benaderingen, afgestemd op het onderwerp en het uiteindelijke doel van het onderzoek. Bovendien is er een duidelijke aan-

sluiting met de missie en kerndoelen van de AHK.

De commissie is zeer te spreken over de sterke oriëntatie van het onderzoek op het onderwijs, dat er op is gericht het curriculum te verrijken en vernieuwen en gezamenlijke reflectie op het conservatorium als instituut te stimuleren. In haar gesprekken tijdens haar bezoek bleek hoezeer de betrokkenen (lector, onderzoekers, docenten en alumni/masterstudenten) de visie op onderzoek onderschrijven en uitdragen.

De visitatiecommissie ziet het als een kracht dat het CvA en haar lectoraat nadrukkelijk kiezen voor het excellent opleiden van studenten voor het topsegment van het werkveld. Wel zou zij het lectoraat willen uitdagen om haar reflectie op de veranderingen in de samenleving en het beroepenveld verder uit te werken om zo een visie te formuleren aangaande de toekomst van het muziekvak. De formulering van een overkoepelende strategische visie op maatschappelijke ontwikkelingen en de toekomst van het

kunst- en muziekdomein zou eventueel in samenwerking met de andere lectoren van de AHK kunnen plaatshebben; het strategisch plan van de AHK biedt daar al aanzetten en aanknopingspunten voor.

Concluderend kan gesteld worden dat de commissie zeer positief is over de sterke profilering, inhoud en ambities van het onderzoeksprogramma, alsook de nadrukkelijke oriëntatie op het onderwijs. De commissie heeft waardering voor de manier waarop de onderzoeksvisie en -programmering door alle betrokkenen worden gedragen. Het lectoraat heeft voor de komende jaren uitdagende en ambitieuze projecten uitgestippeld. Een verdere uitwerking van een visie op het veranderende beroepenveld kan haar toekomstbestendigheid verder vergroten.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie deze standaard als **goed**.

2. Organisatie

Standaard 2: De wijze waarop de eenheid is georganiseerd, de inzet van mensen en middelen en de interne en externe samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties maken de realisatie van het onderzoeksprofiel mogelijk.

De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie deze standaard als **goed**. De commissie heeft veel bewondering voor wat de onderzoekers van het lectoraat Muziek met relatief weinig mankracht en middelen hebben weten te realiseren in de afgelopen jaren. Dankzij zorgvuldige keuzes, strategische samenwerkingsverbanden met partners in het muziekdomein en daarbuiten en de verbinding met het onderwijs is het lectoraat in staat om relevante en uitdagende onderzoeksprojecten uit te voeren. De commissie prijst de gezamenlijkheid van de onderzoekseenheid en de sterke betrokkenheid op het onderwijs. Daarmee is het in vergelijking met lectoraten aan andere hogescholen uniek, aldus de visitatiecommissie. De commissie onderschrijft het voornemen van het lectoraat om meer in te gaan zetten op het verwerven van subsidies via de 2e en 3e geldstromen.

Bevindingen

Organisatie en staf

De lector (Michiel Schuijjer, 0,372 fte) staat aan het hoofd van de onderzoekseenheid. Hij is tevens betrokken bij de masteropleiding van het CvA als manager van het masteronderzoek en samensteller van het keuzeprogramma. De lector is tevens studieleider voor de afdeling Compositie, Directie en Muziektheorie, en neemt in die hoedanigheid deel aan het reguliere studieleidersoverleg binnen het CvA. Dankzij deze verschillende rollen is de lector nauw betrokken bij discussies over het curriculum en de ontwikkeling van het conservatorium als instituut. Als ontwerper van het masteronderzoek ziet hij toe op de professionalisering van onderzoeksbegeleiding.

Naast de lector behoren tot het kernteam van de onderzoekseenheid de docent-onderzoeker die de door de AHK gefinancierde leerstoel bekleedt aan de Universiteit van Amsterdam (Walter van de Leur, 0,4 fte), en de docent-onderzoeker die namens het CvA deel uitmaakt van de onderzoeksgroep Muziekwetenschap aan de Universiteit Utrecht (John Koslovsky, 0,3 fte). Ook andere onderzoekers en docenten zijn in verschillende functies en rollen bij de onderzoekseenheid betrokken. Dit betreft o.m. docenten of alumni die

begeleid worden bij een individueel onderzoeks-traject of bij een promotieonderzoek. Daarnaast zijn er docent-onderzoekers die meewerken aan een institutioneel project.

Voor de begeleiding van de onderzoeksprojecten van masterstudenten zijn 4 docenten aangesteld als onderzoekscoördinator en 35 tot 40 docenten als onderzoeksbegeleider. De onderzoekscoördinatoren fungeren als procesbewakers bij het onderzoek van 40 tot 70 masterstudenten; onderzoeksbegeleiders zijn deskundig op het gebied van de projecten die hun zijn toegewezen en fungeren als klankbord voor de studenten tijdens het onderzoeksproject. Voor de organisatorische en logistieke ondersteuning is een onderzoeksassistent aangesteld. Hoewel de onderzoekscoördinatoren, onderzoeksbegeleiders en onderzoeksassistent formeel onderdeel uitmaken van de masteropleiding, is er een nauwe relatie met het lectoraat dankzij de functie van de lector als manager van het masteronderzoek en de rol van onderzoekers als onderzoeksbegeleiders van masterstudenten.

Docenten worden gestimuleerd individueel onderzoek te verrichten op hun eigen vakgebied. Zij dragen hiermee bij aan de professionele ontwikkeling van het hele docentenkorps en geven impulsen aan het muziekvakonderwijs. De onderzoekseenheid ondersteunt docenten bij de

publicatie van hun werk, en helpt hen bij het ontwikkelen van onderwijsmodules op basis van hun onderzoek. Het CvA kan voor docenten desgewenst een promotievoucher aanvragen bij het college van bestuur van de AHK. De lector bereidt dan samen met de betrokken docent een aanvraag voor en legt contact met een hoogleeraar die het promotieonderzoek zou kunnen begeleiden.

Alumni van de masteropleiding kunnen zich, met ondersteuning van de lector of een ander lid van de onderzoekseenheid, kwalificeren voor een promotietraject (onder meer via DocARTES, zie hieronder). Als zij zijn toegelaten, kunnen zij gebruik blijven maken van de faciliteiten en begeleiding van het CvA. Na verloop van tijd nodigt de lector hen uit om een presentatie of zelfs een keuzevak te geven over hun onderwerp.

Samenwerkingsverbanden

De onderzoekseenheid heeft een groot en relevant netwerk opgebouwd met samenwerkingspartners uit het domein. In de eerste plaats heeft het CvA door de aanstelling van de twee onderzoekers aan de Universiteit Utrecht en Universiteit van Amsterdam een structureel samenwerkingsverband met twee belangrijke centra voor muziekwetenschap in Nederland, die elk op hun beurt veel verschillende (inter)nationale onderzoeksconsortia en samenwerkingsverbanden onderhouden. Walter van de Leur haalt bijvoorbeeld eigen onderzoeksprojecten binnen en participeert in internationale consortia als Rhythm Changes, CHIME en Jazz and Everyday Aesthetics (Europees gefinancierd). Het CvA maakt bovendien deel uit van het consortium DocARTES, een samenwerkingsverband van Vlaamse en Nederlandse conservatoria en universiteiten dat musici een programma biedt waarin zij kunnen promoveren op artistiek onderzoek. De lector is permanent lid van de toelatingscommissie van DocARTES, en maakt op dit moment deel uit van het begeleidingsteam van vier promotieprojecten (die plaatsvinden aan de Universiteit Leiden). Daarnaast werkt de AHK samen met de Hogeschool van Amsterdam

(HvA), de UvA en de Vrije Universiteit aan de ontwikkeling van het Amsterdam Research Institute for the Arts and Sciences (ARIAS) dat uitzicht biedt op promotiemogelijkheden voor musici.

Middelen

De middelen van het lectoraat komen overwegend uit de eerste en tweede geldstroom. De aanstelling van de lector, de leerstoel aan de UvA en de onderzoeksplaats aan de UU worden uit de eerste geldstroom bekostigd. Dat geldt ook voor de promotievouchers en de onderzoeksbegeleiding in de master, alsmede de ondersteuning voor individuele projecten, vergoedingen van reis-, materiaal- en publicatiekosten en de financiering van symposia en congressen. Sinds 2016 verwerft de onderzoekseenheid ook bijdragen uit de tweede geldstroom, vaak in samenwerking met externe partijen. Het gaat tot dusver om twee projecten. Voor het eerste project, 'Training for Excellence' (met de faculteit Bewegen, Sport en Voeding van de Hogeschool van Amsterdam en Codarts Dans), komt de subsidie uit de regeling RAAK/Publiek van het Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA. Ook is er een subsidie verkregen voor het project 'Electro lab' vanuit de regeling HBO/Take-off van datzelfde regieorgaan. Dit project is voortgevloeid uit het masteronderzoek van een blokfluitiste aan het CvA.

Overwegingen

De commissie oordeelt dat de organisatie, de inzet van staf en de diverse samenwerkingsverbanden aansluiten bij de doelstellingen van het lectoraat als het gaat om de doorwerking in het onderwijs, de professionalisering van docenten en het uitvoeren van waardevol onderzoek voor de praktijk en het kennisdomein. De lector vervult een belangrijke rol in het masteronderwijs en ook de andere onderzoekers dragen bij aan het onderwijs als docenten, coordinatoren en/of begeleiders van het masteronderzoek. De commissie is zeer te spreken over het enthousiasme, de betrokkenheid en bevoegenheid van alle be-

trokken onderzoekers. Zij vindt het bijzonder dat de onderzoekseenheid binnen een grote organisatie als het CvA een benadering heeft ontwikkeld waarin er persoonlijke aandacht is voor docenten, alumni en studenten die zich bezig houden met onderzoek. In die zin weet het lectoraat voor elke project maatwerk te leveren. Bovendien wordt onderzoek nadrukkelijk in gezamenlijkheid vormgegeven en uitgevoerd. In die zin is er sprake van een gedeelde onderzoekscultuur binnen het CvA, zo stelt de commissie. Met deze gezamenlijkheid en betrokkenheid op het onderwijs is het lectoraat in vergelijking met lectoraten aan andere hogescholen uniek, aldus de visitatiecommissie.

Ook is de commissie positief over de samenwerkingsverbanden met universiteiten, consortia en andere netwerken. Deze zijn reëel, productief, breed vertakt en goed ingebed bij de verschillende betrokken partners. De gezamenlijke projecten leiden tot een goede uitwisseling van kennis en vernieuwende inzichten binnen het muziekdomein, zo oordeelt de commissie. De

commissie is onder de indruk van wat het lectoraat met relatief weinig middelen heeft kunnen realiseren.

Concluderend kan gesteld worden dat de commissie zeer te spreken is over de strategische keuzes die zijn gemaakt in de positionering van het lectoraat, zowel als het gaat om de plek van onderzoek binnen de opleidingen als om de partnerschappen die zijn aangegaan. De commissie ondersteunt het lectoraat in haar voornemen om meer middelen uit de 2^e en 3^e geldstromen te verwerven om zo de bestendigheid van haar onderzoeklijnen in de toekomst te borgen. De commissie moedigt het lectoraat aan meer samenwerking te zoeken met de andere AHK-lectoren om haar doelen op dit vlak te realiseren.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie deze standaard als **goed**.

3. Standaard voor onderzoek

Standaard 3: Het onderzoek van de onderzoekseenheid voldoet aan de standaarden die in het vakgebied gelden voor het doen van onderzoek

De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie deze standaard als **goed**. Zij heeft kunnen vaststellen dat de onderzoeksprojecten van het lectoraat tegemoetkomen aan de eisen die binnen het kennisdomein en het vakgebied gelden. De kwaliteit van de verschillende soorten onderzoeksprojecten, of deze nu artistiek, ontwerpend of wetenschappelijk zijn (of een combinatie daarvan) wordt vanuit verschillende invalshoeken gevalideerd, mede door de inbedding in een professionele (onderwijs)omgeving waarin hoge standaarden gelden en de samenwerkingsverbanden met universiteiten en professionele partners in het beroepenveld. Publicaties en boekcontracten bij toonaangevende uitgeverijen en in gerenommeerde tijdschriften bewijzen dat het onderzoek aan de hoogste standaarden voldoet. De commissie is onder de indruk van de kwaliteit van de onderzoeksprojecten en kwalificeert deze als uitstekende *best practices* die aansluiten bij de ambities van het lectoraat om praktijkgericht en wetenschappelijk onderzoek op een vernieuwende manier met elkaar te verbinden.

Bevindingen

Soorten onderzoek

De onderzoekseenheid Muziek gebruikt verschillende onderzoeksbenaderingen en -methoden. Daartoe behoren artistiek onderzoek, ontwerpend onderzoek, (toegepast) historisch onderzoek en kwalitatief en kwantitatief empirisch onderzoek. Artistiek onderzoek, dat veel nadruk krijgt binnen het CvA, definieert de onderzoekseenheid als onderzoek dat in nauwe verbinding staat met, en vaak ook onderdeel uitmaakt van, het artistieke proces van een kunstenaar (musicus). Door het maakproces kritisch te belichten, te contextualiseren en methodisch te doordenken kan de kunstenaar tot vernieuwende inzichten komen die zowel het beroep als het kennisdomein ten goede komen. Tot nu toe hebben tien docenten ervaring opgedaan met dit type onderzoek als promovendus in een artistiek onderzoeksproject. Ook masterstudenten voeren veelal artistiek onderzoek uit in hun afstudeerproject.

Ontwerpend onderzoek vindt voornamelijk plaats binnen de onderzoekslijn 'Toepassingen van muzikale technologie'. Daartoe maakt de onderzoekseenheid onder meer gebruik van de kennis en ervaring bij de master Live Electronics.

Studenten in dit programma hebben zich de laatste jaren onderscheiden met toegepast onderzoek, resulterend in hooggewaardeerd muzikaal werk dat traditionele instrumenten combineert met nieuwe (ad-hoc) software, controllers en geluidssystemen.

Het CvA heeft ervaring en expertise op het gebied van historisch onderzoek, mede door de aanwezigheid van een Oude Muziekafdeling, en met zeventien musicologen (waarvan zes gepromoveerd) en een kunsthistoricus onder de docenten. Die expertise zet de onderzoekseenheid zowel voor de uitvoering als voor de begeleiding van onderzoek in.

Expertise en kennis op het gebied van empirisch onderzoek ligt veelal bij de partners met wie de onderzoekseenheid samenwerkt (zoals het al genoemde project 'Training for Excellence', waarin de bruikbaarheid van training- en oefenstrategieën in een prestatieomgeving wordt onderzocht). Omdat dit type onderzoek ook binnen het conservatorium wordt uitgevoerd – samen met de daarvoor aangewezen docent-onderzoekers – heeft het lectoraat veel kunnen leren over deze onderzoeksbenadering en wat deze kan toevoegen aan het muziekvakonderwijs.

Kwaliteitscriteria

De onderzoekseenheid hanteert de door de hogescholen in Nederland gezamenlijk geformuleerde kwaliteitscriteria voor praktijkgericht onderzoek (Pijlman, 2017). De relevantie voor de praktijk is daarbij het uitgangspunt. De projecten van de onderzoekseenheid Muziek dienen een kwestie, een behoefte of een uitdaging aan de orde te stellen waarmee de beroepspraktijk haar beoefenaren confronteert. De praktijkgerichtheid van het onderzoek kan verschillende dimensies hebben, maar moet ten minste aan een van de volgende criteria voldoen:

- de onderzoeker is zelf een professional in de beroepspraktijk;
- het onderzoek vindt plaats binnen een praktijkomgeving, in samenwerking met beroepsuitoefenaars (in opleiding);
- het onderzoek leidt tot een concreet product of resultaat dat van invloed kan zijn op de ontwikkeling van de beroepspraktijk.

De methodische grondigheid van de verschillende typen onderzoek is niet alleen geborgd doordat de onderzoekseenheid ingebed is in een omgeving waar hoge professionele kwaliteitsstandaarden gelden (het topsegment van het muzikale werkveld), maar ook doordat het intensief samenwerkt met academische partners voor wie methodische grondigheid en kwaliteit fundamenteel is. Het lectoraat heeft de voorwaarden voor methodische grondigheid ook geëxpliciteerd: zij draagt deze uit binnen de masteropleiding, bij de professionalisering van docenten en gebruikt deze als standaarden bij het beoordelen van onderzoeksaanvragen. Zo maken masterstudenten gebruik van een *Research Guide* bij het schrijven van hun onderzoek. Sinds 2014 heeft het lectoraat een vast team van docenten samengesteld die training krijgen in het begeleiden van onderzoek binnen de master.

Voor wat betreft de ethische verantwoording van onderzoek zorgt het lectoraat ervoor dat studenten en docenten bewust zijn van hoe zij binnen hun onderzoek verantwoording moeten

afleggen. Dit is deel van de training die de onderzoekseenheid geeft aan docenten en masterstudenten. Deelnemers aan onderzoek moeten welbewust instemmen ('informed consent') met hun rol binnen het project. Zo is het onderzoeksproject 'Training for excellence' door een externe ethische commissie getoetst.

Voor alle onderzoeksprojecten geldt een externe toets op de kwaliteit. Een deel van dit onderzoek wordt verricht onder auspiciën van een universiteit. Dit geldt voor het onderzoek van de leerstoel Jazz en Geïmproviseerde Muziek aan de Universiteit van Amsterdam en voor het onderzoek naar de talen van de muzikanalyse, dat wordt bewaakt en beoordeeld door het Instituut voor Cultuurwetenschappelijk Onderzoek van de Universiteit Utrecht. Promotieonderzoek staat onder toezicht van een hoogleraar, en een promotiecommissie oordeelt over het eindresultaat. Voor onderzoeksprojecten zoekt de onderzoekseenheid Muziek ook financiering uit de tweede geldstroom, al dan niet samen met academische en maatschappelijke partners; daarvoor geldt in alle gevallen ook een strenge kwaliteitstoets met betrekking tot grondigheid, relevantie en ethische verantwoordelijkheid.

De publicaties en boekcontracten van de onderzoekers bij toonaangevende, *peer reviewed*, uitgeverijen en tijdschriften, laten zien dat de uitkomsten van het onderzoek worden gevalideerd door het kennisdomein.

De participatie in het consortium DocARTES is een andere manier waarop de kwaliteit van onderzoek wordt geborgd: onderzoekers die via dit samenwerkingsverband aan een promotieonderzoek werken moeten voldoen aan de hoge standaarden en toelatingscriteria die het consortium heeft opgesteld. De lector is zelf lid van de toelatingscommissie en onderzoeksbegeleider voor DocARTES en heeft in die hoedanigheid veel kennis en expertise opgebouwd in het beoordelen van onderzoek op praktijkgerichtheid, methodische kwaliteit en ethische verantwoording.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de onderzoeksprojecten van het lectoraat in alle opzichten voldoen aan de eisen die binnen het kennisdomein en het vakgebied gelden. De kwaliteit van de verschillende soorten onderzoeksprojecten, of deze nu artistiek, ontwerpend of wetenschappelijk zijn (of een combinatie daarvan) wordt op verschillende manieren geborgd en gevalideerd. Het lectoraat heeft in de eerste plaats haar criteria voor onderzoek geëxpliciteerd en traint studenten en docenten om deze criteria bij hun onderzoeken te hanteren. Naast het feit dat de onderzoekseenheid is ingebed in een omgeving waarin hoge professionele standaarden gelden, zorgen de samenwerkingsverbanden (gezamenlijke projecten, consortia) met universiteiten en professionele partners in het beroe-

penveld ervoor dat het onderzoek voldoet aan de strenge kwaliteitsnormen voor wetenschappelijk onderzoek en dat de relevantie voor de praktijk telkens is geborgd. De uitkomsten van onderzoek worden ook extern gevalideerd dankzij publicaties en boekcontracten bij gerenommeerde uitgeverijen en tijdschriften. De commissie is onder de indruk van de kwaliteit van het onderzoek en stelt vast dat de praktijkgerichtheid, de nadruk op artistiek onderzoek en de focus op de verbinding tussen praktijkgericht onderzoek en wetenschappelijk onderzoek naadloos aansluiten bij de missie en ambities van het lectoraat.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie deze standaard als **goed**.

4. Impact van het onderzoek

Standaard 4: De onderzoekseenheid realiseert voldoende relevantie op het gebied van:

- *de beroepspraktijk en de samenleving;*
- *onderwijs en professionalisering;*
- *kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein.*

Het onderzoek heeft in voldoende mate impact op de hiervoor omschreven gebieden

De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie deze standaard als **goed**. De commissie stelt vast dat door de kwaliteit en aard van de verschillende onderzoeksprojecten het lectoraat in staat is om op vernieuwende en relevante wijze bij te dragen aan het muziekdomein in al haar facetten. Kennis en inzichten uit onderzoek vloeien terug naar het onderwijs aan de CvA, leiden tot hooggewaardeerde producten en praktijken voor het beroepenveld en resulteren in wetenschappelijke publicaties bij internationaal gerenommeerde uitgeverijen en tijdschriften. De commissie prijst de wijze waarop het lectoraat erin slaagt bruggen te slaan tussen de beroepspraktijk, onderzoek en andere vormen van kennisverwerving binnen het muziekdomein, en daarmee verschillende 'communities of practice' met haar onderzoeksprogramma weet te bereiken.

Bevindingen

Beroepspraktijk en kennisontwikkeling

De projecten van het lectoraat zijn er op gericht nieuwe perspectieven te openen voor de muziekpraktijk, muzikale praktijkkennis te ontsluiten voor onderzoek, en discussies in het muziekvakonderwijs van duiding voorzien. Daartoe selecteert de onderzoekseenheid specifieke thema's en onderzoeksprojecten die verschillende 'communities of practice' aanspreken, zowel binnen het domein van de muziek (orkestmusici en musicologen, muziektheoretici, conservatoriumdocenten, jazz-onderzoekers), als daarbuiten (erfgoedprofessionals, bewegingswetenschappers, pedagogen en taalkundigen). Met andere woorden, het lectoraat streeft ernaar een brug te slaan tussen artistiek praktijkonderzoek en wetenschappelijke kennisontwikkeling. Kennis en inzicht uit beide domeinen kunnen elkaar over en weer versterken en verdiepen.

Dat het lectoraat hier goed in slaagt blijkt uit de impact die haar onderzoeksprojecten hebben, zowel in de beroepspraktijk als in het (wetenschappelijk) kennisdomein. Veel projecten leiden dan ook niet alleen tot belangrijke wetenschap-

pelijke publicaties, maar ook tot nieuwe producten, muziekpraktijken en uitvoeringen waarin verworven inzichten een plaats krijgen.

Sommige onderzoeksprojecten vinden plaats binnen de beroepspraktijk zelf waardoor er een directe uitwisseling kan plaatsvinden tussen onderzoekers, professionals, studenten, docenten en publiek. In andere onderzoeksprojecten leidt het onderzoek direct tot een uitvoering. Het creatieve en ontwerpende onderzoek in de onderzoekslijn over muziektechnologie, bijvoorbeeld, vindt een directe toepassing in de studio of op een concertlocatie. Ook zijn er onderzoeksprojecten die een dialoog ensceneren tussen professionals en wetenschappers. Zo bestond het symposium 'Researching performance, performing research' (2017) in zijn geheel uit ontmoetingen van academici en uitvoerende musici die zich met dezelfde onderwerpen bezighouden.

Het lectoraat organiseert bij de afsluiting van ieder promotieonderzoek een symposium met optredens van zowel internationale gastsprekers als studenten om zo de betekenis van het onderzoek voor het conservatorium en de (internationale) onderzoeksgemeenschap te markeren.

Onderwijs en professionalisering

Deskundigheidsbevordering en onderwijsontwikkeling zijn belangrijke drijfveren voor het onderzoek aan het CvA. De onderzoeksprojecten van promoverende docenten dragen op concrete en relevante wijze bij aan de inhoud van het onderwijs. De commissie heeft een overzicht kunnen raadplegen waarin de toepassingen van het onderzoek zijn beschreven. Veel onderzoeken krijgen aandacht in vakken en keuzevakken en bij de meeste projecten is er sprake van 'flankerend onderwijs', dat wil zeggen, onderwijs waarbij studenten betrokken worden bij het onderzoek of, in sommige gevallen, waarin het onderzoek zelf plaats vindt ('living lab').

Het onderzoeksproject 'Training for excellence' is een goed voorbeeld van hoe het onderzoek van invloed is op het onderwijs. Het doel van dit project is om wetenschappelijk onderbouwde, hoogwaardige oefenmethodes uit te testen in de eigen prestatieomgeving van sporters, musici en dansers. Dit gebeurt middels zogenoemde 'study-labs'. Studenten kunnen hun deelname aan de 'studylabs' als keuzevak aan hun studieprogramma toevoegen. De studylabs die de onderzoekseenheid Muziek al in een eerdere fase van het onderzoek organiseerde (2015-2017) hebben bij de conservatoriumstudenten veel belangstelling gewekt en hadden een duidelijke impact op de studeergewoontes van de deelnemers. De onderzoekseenheid sprak de wens uit om in de toekomst de inzichten uit dit onderzoek ook in te zetten in andere domeinen, buiten de kunsten.

Zoals ook in eerdere hoofdstukken is beschreven, is de professionalisering van docenten op het gebied van onderzoek een belangrijk thema voor de onderzoekseenheid en het conservatorium. Naast dat docenten de gelegenheid krijgen om onderzoek te doen of te promoveren, is de

onderzoekseenheid actief in het uitdragen van een onderzoekscultuur binnen de academie, via trainingen, de vormgeving van (richtlijnen voor) het masteronderzoek, en het aansturen van een vast team van onderzoeksbegeleiders. Docenten die onderzoek doen worden inhoudelijk ondersteund en gefaciliteerd door de onderzoekseenheid.

Overwegingen

De commissie prijst de hoge kwaliteit en impact van het onderzoeksprogramma op het onderwijs, de beroepspraktijk en het kennisdomein. Zij heeft veel waardering voor de zorgvuldige keuze van de onderzoeksprojecten waarin een nadruk ligt op de doorwerking ervan in het onderwijs en de verbinding tussen artistiek onderzoek en wetenschappelijk onderzoek. De commissie heeft kunnen vaststellen dat de onderzoeksprojecten tot hoogwaardige wetenschappelijke publicaties leiden en tot vernieuwende producten, praktijken en uitvoeringen die bijdragen aan de ontwikkeling van de muzikale beroepspraktijk. Het lectoraat is bovendien in staat ontmoetingen en dialogen tot stand te brengen tussen verschillende 'communities of practice' zoals bijvoorbeeld blijkt uit symposia en onderzoeksgerelateerde uitvoeringspraktijken. Ook is de commissie zeer positief over de manier waarop onderzoek haar doorwerking vindt in het onderwijs. Onderzoek voedt niet alleen inhoudelijk de bachelor- en mastercurricula, maar is onderdeel van de professionalisering van docenten en het creëren van een onderzoekscultuur binnen CvA. Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie deze standaard als **goed**.

5. Kwaliteitszorg

Standaard 5: De onderzoekseenheid voert regelmatig en systematisch evaluatie uit van de onderzoeksprocessen en resultaten. Aan de uitkomsten daarvan verbindt de onderzoekseenheid waar nodig verbeteringen.

De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderzoekseenheid aan deze standaard **voldoet**.

De commissie stelt vast dat de onderzoekseenheid op systematische wijze haar onderzoeksprocessen en resultaten evalueert, dankzij jaarlijks terugkerende gesprekken met de directie en het CvB. De commissie constateert dat de kwaliteitszorg op een zorgvuldige wijze wordt uitgevoerd, maar denkt dat de onderzoekseenheid baat zou hebben bij een meer planmatige en kwantitatieve explicitering van haar ambities.

Bevindingen

Om gecontextualiseerd en inhoudelijk richting te geven aan het onderzoek heeft de onderzoekseenheid een onderzoeksprogramma opgesteld met daarin een beschrijving van de vier onderzoeklijnen en daarbij behorende (afgeronde, lopende en geplande) projecten vanaf 2018-2021. Van elk project is er beschrijving van de inhoud en context, het type onderzoek, de (beoogde) opbrengsten en flankerend onderwijs.

De lector legt verantwoording af voor dit programma aan het CvB en de directie van het conservatorium. Naar aanleiding van het jaarverslag (voorjaar) bespreekt de lector met de directie van het conservatorium het onderzoeksprogramma en of dit past binnen de visie en missie van het CvA. In het najaar presenteert de lector de onderzoeksbegroting aan de directie. De halfjaarlijkse managementrapportage die de directie voor het CvB opstelt bevat altijd een paragraaf 'Onderzoek' waarin verwezen wordt naar de resultaten van deze facultaire cyclus. Op dit niveau vindt toetsing plaats aan de hand van het centrale beleidskader voor onderzoek van het AHK. Voorts voeren CvB, directeur en lector in het voorjaar per academie een zogenoemd 'PDCA'-gesprek waarin de voortgang bij de uitvoering van het meerjarig onderzoeksplan wordt besproken.

De onderzoekseenheid schrijft daarnaast eens per 6 jaar volgens het BKO-protocol een zelfevaluatie en ondergaat een audit van een extern

panel. Het rapport met eventuele aanbevelingen ter verbetering wordt aangeboden aan het CvB en is gespreksonderwerp bij het eerstvolgende bilateraal overleg tussen de lector en de directeur en tussen de directeur en het CvB.

De hoogleraar Jazz en Geïmproviseerde Muziek legt verantwoording af aan de directie van het CvA – via het jaarlijkse functioneringsgesprek – en verder aan het hoofd van de capaciteitsgroep Muziekwetenschap en het Bureau Hoogleraren van de Universiteit van Amsterdam. Voor het jaarverslag van de lector schrijft hij op diens verzoek een paragraaf over zijn onderzoeksactiviteiten. De onderzoeker bij de afdeling Muziekwetenschap van de Universiteit Utrecht rapporteert aan de lector over het onderzoek dat namens het CvA plaatsvindt onder auspiciën van het Instituut voor Cultuurwetenschappelijk Onderzoek. De lector neemt in zijn jaarverslag een paragraaf op over dit onderzoek, die eveneens besproken wordt tijdens de evaluaties met het directieteam en het college van bestuur.

De kwaliteit van onderzoek van docenten is in een vorig hoofdstuk al onder de loep genomen – het onderzoek vindt plaats in samenwerking met universiteiten en andere professionele partners uit het beroepenveld en moet daarom aan hoge (wetenschappelijke en/of professionele) standaarden voldoen. De verantwoording van de kwaliteit en uitkomsten van dit onderzoek vindt plaats in de gesprekken tussen lector en directie naar aanleiding van het jaarverslag, maar er is daarnaast een voortdurende gezamenlijke re-

flectie op de kwaliteit van onderzoek, zowel intern via intervisie, begeleiding en presentaties, als extern tijdens symposia en publieke evenementen waarin onderzoekers de gelegenheid krijgen hun werk te presenteren aan de diverse (internationale) 'communities of practice' binnen het muziekdomein.

De kwaliteit van het onderzoek dat door masterstudenten wordt uitgevoerd wordt op verschillende manieren geborgd en gemonitord. Zoals eerder vermeld, heeft het lectoraat een vast team van onderzoeksbegeleiders samengesteld die getraind worden om het onderzoek in goede banen te leiden. Dit houdt in dat zij jaarlijks een instructiesessie onder leiding van een specialist en een aantal intervisiebijeenkomsten bijwonen waarin dossiers worden besproken. De onderzoekscoördinatoren organiseren jaarlijks een vijfdaags research symposium waarop de onderzoeksprojecten van de masterstudenten worden gepresenteerd. Elke student wordt beoordeeld door een jury waarin een onderzoekscoördinator, een of twee vertegenwoordigers van het desbetreffende hoofdvak en een of twee deskundigen buiten de hoofdvaksectie zitting hebben. Ook externe deskundigen nemen in de beoordelingscommissies plaats. De reacties en feedback van deze beoordelingscommissies geven het conservatorium inzicht in het (onderzoeks)niveau van haar masterstudenten. Ook vraagt de lector feedback op het masteronderzoek van de onderzoekscoördinatoren en doet daarvan schriftelijk verslag. Naar aanleiding van de feedback voert de lector eenmaal per jaar een gesprek met de directie van het CvA. De kwaliteitszorg van het masteronderzoek is ook versterkt met landelijke en interne studente-

enquêtes en een research portal waarin alle onderzoeksprojecten zijn te raadplegen.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de onderzoekseenheid op structurele en zorgvuldige wijze toeziet op de kwaliteit van onderzoek. Door verslaglegging en terugkerend overleg (tweejaarlijks) met de directie van CvA en het CvB (jaarlijks) is er een structurele reflectie op de kwaliteit van het onderzoek en de aansluiting daarvan op de visie en missie van het conservatorium (en in het verlengde daarvan de AHK).

Er is veel aandacht voor, en reflectie op, onderzoekskwaliteit binnen CvA, met name ook binnen de masteropleiding, dankzij de trainingen en intervisies en de publieke presentaties van de eindprojecten. De onderzoekslijnen zoals beschreven in het onderzoeksprogramma 2018-2021 zijn richtinggevend bij de keuze voor projecten en geven samenhang aan de missie en doelstellingen van de onderzoekseenheid. Daarmee heeft het lectoraat de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie opgevolgd. De huidige commissie is positief over de stappen die zijn gezet als het gaat om het formuleren van een lange-termijn-perspectief, en zou het lectoraat willen stimuleren om dit perspectief verder uit te werken door de ambities meer planmatig en, waar mogelijk, kwantitatief te concretiseren. Een concreet tijdspad zou als hulpmiddel en leidraad kunnen dienen bij het maken van gerichte keuzes.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, stelt de commissie vast dat de onderzoekseenheid **voldoet** aan deze standaard.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

Naam panellid (incl. titulatuur)	Korte functiebeschrijving van de panelleden (1-3 zinnen)
R. van Aalst, Msc, Ba	De heer Van Aalst zit met regelmaat visitaties voor in het hoger onderwijs
Prof. dr. P. Peters	Universitair hoofddocent en Bijzonder hoogleraar Innovatie van Klassieke Muziek aan de Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen van de Universiteit Maastricht.
K. Voets	Hij is de coördinator onderzoek en maatschappelijke dienstverlening van het Koninklijk Conservatorium Antwerpen (AP Hogeschool), en adviseert de muziek-, drama-, en dansafdeling en de lerarenopleidingen over onderzoeksmaterie. Hij coördineert de verschillende onderzoeksprojecten en doctoraten in de kunsten van het conservatorium, is secretaris van de onderzoeksraad en lid van het onderzoeksbureau.

De commissie werd bijgestaan door dr. J.M. Batteau, extern secretaris.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ondertekend.

Bijlage 2 Programma visitatie

7 november 2018, Lectoraat Muziek AHK

<i>Tijd</i>	<i>Activiteit</i>	<i>Personen</i>
10:00-11:30	Vorbereiding door panel, lunch	Panel
11:30-12:15	Korte presentatie door lectoraat	Academievertegenwoordiging, lector, deelnemers eerste gespreksronde
12:30-13:45	Eerste gespreksronde. Gespreksthema: <i>Inhoud van het onderzoek</i>	Dr. Michiel Schuijjer (Lector) Janneke van der Wijk (directeur CvA) Edo Righini (adjunct-directeur CvA, hoofd Jazz en Pop CvA) Okke Westdorp (adjunct-directeur CvA, hoofd Klassiek en Opleiding Muziek CvA) Prof. dr. Walter van der Leur (hoogleraar Jazz en Geïmproviseerde Muziek, UvA) Dr. John Koslovsky (Docent-onderzoeker CvA/UU; vakgroepvoorzitter muziektheorie) Arnold Marinissen (Hoofdvakdocent slagwerk; coördinator Nieuwe Muziek en Creatieve Performance Lab; promovendus Bournemouth University)
13:45-14:00	Pauze, eventueel korte opdracht	
14:00-15:15	Tweede gespreksronde. Gespreksthema: <i>Organisatie van het onderzoek</i>	Dr. Frank Bakker (Sportpsycholoog, Faculteit Bewegingswetenschappen VU) Francesca Clements (alumnus blokfluit, ondernemer) Prof. dr. Hans Fidom (bijzondere leerstoel orgelkunde VU; Het Orgelpark) Diego Jaén (student slagwerk, master) Nadav Katan (alumnus piano; promovendus Universiteit Antwerpen via DocARTES) Danny de Graan (componist en software-ontwikkelaar, performer) Lili Schutte (Coördinator Educatie, Koninklijk Concertgebouworkest)
15:15-16:30	Intern overleg panel	Panel
16:30-17:00	Plenaire bespreking	Panel en lectoraat en vertegenwoordiging CvA
Aansluitend	Borrel	

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Kritische Reflectie Onderzoekseenheid Muziek
- Programma Onderzoekseenheid Muziek AHK
- Overzicht en beschrijving van projecten per onderzoekslijn
- Overzicht doorwerking onderzoek in onderwijs
- Inzage resultaten en producten per onderzoekslijn
- Jaarverslagen lectoraat 2016 en 2017
- PDCA-gesprek lector, directie CvA en CvB AHK (2018)
- Algemene beleidsdocumentatie AHK, waaronder Instellingsplan 2013-2018 en Strategisch plan 2018-2023.

